

قدرتهای بزرگ با زبان ویکی لیکس پیغام می دهند

سه‌شنبه ۹ آذر ۱۳۸۹ - ۳۰ نوامبر ۲۰۱۰

فرزانه سید سعیدی

با توجه به اظهارات هیلاری کلینتون وزیر امور خارجه آمریکا، موضوع افشای اسناد ویکی لیکس بسیار جدی تلقی شده است. این مساله تا جایی پیش می رود که هیلاری

کلینتون افشای این اسناد را محکوم کرده و تاکید می کند که این امر جان افراد را به خطر می اندازد و امنیت ملی آمریکا را تهدید می کند.

نیویورک تایمز می نویسد که بسیاری از اسناد منتشر شده محرمانه نیست و هیچ یک به عنوان "فوق سری" طبقه بندی نشده است. به نوشته این روزنامه، حدود 11 هزار نسخه از این اسناد "سری" هستند که به نظر می رسد خبر نگرانی همسایگان ایران از این کشور جزو اخبار سری باشد که باعث واکنش واشنگتن به این موضوع شده است.

در اسناد ویکی لیکس آمده است که رهبران عرب بطور خصوصی خواستار حمله هوایی علیه ایران شده اند. هیلاری کلینتون در واکنش به این اظهارات ایران را نگرانی جدی فراتر از منطقه ای می داند یعنی این موضوع تنها مربوط به همسایگان ایران نیست و دخالت کشورهای قدرتمند را می طلبد.

در ان اسناد ملک عبدالله، پادشاه عربستان سعودی، به طور محرمانه آمریکا را به بمباران تاسیسات اتمی ایران تشویق کرده و گفته است: "سر این مار را قطع کنید." بر اساس این مدارک، ملک عبدالله در جریان یک ملاقات خصوصی با منوچهر متکی، وزیر امور خارجه ایران، جمهوری اسلامی را به دخالت در امور کشورهای عربی متهم کرده و گفته است: "ما را از شر خود خلاص کنید." وی به وزیر خارجه ایران گفته است: "شما فارسها حق دخالت در امور داخلی اعراب را ندارید." مدارک منتشر شده حاکی از آن است که ملک عبدالله در گفتگو با مقام های کاخ سفید ایران را متهم به ایجاد مشکل و بی ثباتی در منطقه کرده و یادآور شده است: "خدا ما را از شر آنها برهاند." بر اساس مدارک ویکی لیکس، رهبران امارات متحده عربی هم در ملاقات با مقام های آمریکا تهدید تهران را "۴۶ ثانیه" توصیف کرده اند که فاصله زمانی رسیدن یک موشک بالستیک از ایران به این کشور است. از جمله، شیخ محمد زائد آل نهیان، ولیعهد ابوظبی و معاون فرمانده کل نیروهای مسلح امارات، ایران را "تهدیدی علیه موجودیت" کشورش دانسته است. براساس مدارک منتشر شده توسط ویکی لیکس، وی به مقام

های آمریکایی گفته است اگر حمله هوایی نتواند تاسیسات اتمی ایران را نابود کند، واشنگتن باید آماده اعزام نیروی زمینی به ایران باشد. از طرف دیگر سلطان قابوس، پادشاه عمان، به دریاسالار ویلیام فالون فرمانده نیروهای آمریکایی در خاورمیانه در سالهای ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ اظهار داشته بود که ایران قدرت مهمی در منطقه است و باید با آن کنار آمد. این مدارک نشان می دهد که عمان تنها کشور عربی است که موضع ملایم تری در قبال ایران اتخاذ کرده است. یکی دیگر از پیام های محرمانه وزارت خارجه آمریکا حاوی گزارش ملاقات فوریه گذشته بین رابرت گیتس، وزیر دفاع این کشور، با فرانکو فراتینی، وزیر خارجه ایتالیا در رم است. آقای گیتس در این ملاقات به کشورهای اروپایی هشدار داده بود که اگر جلوی برنامه اتمی ایران گرفته نشود ممکن است اسرائیل به ایران حمله کند.

واکنش آمریکا به انتشار این بخش از اسناد تا حدودی صحت آنرا تایید می کند. هیلاری کلینتون می گوید به نظر او برای کسی نباید تعجب بر انگیز باشد که ایران کانون اصلی نگرانی ها است. وزیر امورخارجه آمریکا با اشاره به فعالیت های اتمی ایران اظهار می دارد: «در هر نشستی که من در سراسر جهان شرکت می کنم، نگرانی درباره اقدامات و نیت های ایران مطرح می شود.»

به گفته کلینتون، اظهاراتی که گفته می شود مربوط به پیام های دیپلماتیک است، این حقیقت را تایید می کند که «ایران از دید بسیاری از همسایگانش یک تهدید بسیار جدی به شمار می رود» و یک نگرانی جدی فراتر از منطقه ای که در آن حضور دارد. به همین دلیل است که جامعه بین الملل کنار هم آمدند و شدیدترین تحریم های ممکن علیه ایران را تصویب کردند. وی می افزاید: تصویب این تحریم ها به این دلیل نبود که آمریکا در خواست تصویب این تحریم ها را کرد، بلکه «کشورها پس از بررسی مدارک در خصوص اقدامات ایران و مقاصدش به همان نتیجه ای رسیدند که آمریکا پیش از آن رسیده بود» و آن این بود که «از تبدیل شدن ایران به یک کشور مجهز به سلاح اتمی جلوگیری کنیم.»

وزیر امورخارجه آمریکا می گوید، هر کس که پس از خواندن اخبار مربوط به پیام های دیپلماتیک تفکر کند، نتیجه ای که به آن می رسد این است نگرانی درباره ایران اساس درستی دارد و این نگرانی بطور گسترده ای مشترک است.

ویکی لیکس طبعی برای جنگ!

پیش از جنگ عراق در سال ۱۳۸۲ از نقطه نظر آمریکایی ها عراق تهدیدی برای هم پیمانان غربی نظیر عربستان سعودی و اسرائیل و همچنین خطری برای محموله های نفتی خلیج فارس و ثبات خاورمیانه به شمار می رفت. در آن زمان که تحریم ها علیه عراق کارساز نشده بود، آمریکا به بهانه ارتباط صدام حسین با القاعده و همچنین نابود کردن سلاح های کشتار جمعی عراق به این کشور حمله کرد.

در حالی که استراتژیست های پنتاگون نقشه حمله های زمینی به عراق

را می کشیدند برخی از تحلیل گران آمریکایی بر این باور بودند که فشار خارجی برای ایجاد یک شورش به منظور عزل صدام کافی به نظر می رسد. تحلیلی که اکنون درباره ایران نیز وجود دارد. این دو نظر باعث بروز شکاف در تصمیم گیری های ضد صدام بین دولتمردان واشنگتن شده بود. اما پس از اتفاقات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ تصمیم نهایی نبرد علیه عراق و اجرای آن شد.

عراق حمایت مردمی خود را از دست داده و با اجرای تحریم ها ضعیف شده بود. این کشور در برابر قدرتی نظیر آمریکا و متحدانش محکوم به شکست بود. به همین دلیل در ۲۰ مارس ۲۰۰۳ نیروهای ائتلاف چند ملیتی در عراق در مدت کوتاهی موفق به پیروزی در جنگ شدند.

در سالهای اخیر تهدیدات علیه رژیم جمهوری اسلامی افزایش یافته است. این رژیم (همانند شوروی سابق) هزینه هنگفتی برای خرید تسلیحات نظامی و دستیابی به انرژی هسته ای صرف کرده است (در اسناد ویکی لیکس آمده است که ایران موشک های پیشرفته ای از کره شمالی دریافته کرده است. این موشک ها که بر اساس یک طرح روسی ساخته شده اند قابلیت رسیدن به اهدافی در سراسر خاورمیانه و بخشهایی از اروپا را دارند و همچنین قابلیت نصب کلاهک هسته ای را نیز دارند) و از طرفی به دلیل افزایش فشارهای اقتصادی حمایت مردمی خود را تا سطح وسیعی از دست داده است. تحریم ها به افزایش مشکلات منجر شده است و عرصه آن روز به روز وسیعتر می شود. در هر صورت نفوذ ایران در منطقه کار را برای قدرتهای بزرگ سخت تر می کند. سرمایه گذاری های هنگفتی که رژیم جمهوری اسلامی در لبنان و فلسطین کرده است و نفوذی که در عراق و افغانستان دارد و همچنین حمایت هایی که از کشورهای همسایه نظیر ترکیه دارد، سبب شده است که مقابله با آن با احتیاط و رعایت همه جوانب صورت گیرد تا آمریکا و متحدانش در باتلاق گرفتار نشوند و سطح نا امنی به سراسر خاورمیانه منتقل نشود.

اما سوال اساسی اینجاست که اسناد ویکی لیکس چگونه و با چه روشی منتشر می شود و هدف از انتشار این اسناد چیست.

ویکی لیکس

در گزارش ها آمده است که ویکی لیکس سازمانی غیرانتفاعی است که به انتشار مطالب حساسی که روزنامه نگاران و فعالان سیاسی و اجتماعی از مجاری رسمی قادر به انتشار آنها نیستند می پردازد و تأمین مالی آن از سوی فعالان حقوق بشر انجام می گیرد.

جولیان آسانج، بنیانگذار این مؤسسه یک هکر قدیمی است که به فعالیت حقوق بشر روی آورده است. او را یک فرد نامرئی توصیف می کنند که هیچ خانه دائمی ندارند و در نقاط مختلف دنیا سر و کله اش پیدا می شود. او تنها یک کوله پشتی و یک لپ تاب دارد. توئیتر موتور اصلی ارتباطات با هواداران ویکی لیکس است.

تلویزیون سی ان ان، در برنامه ای با عنوان معرفی ویکی لیکس،

آورده است : یکی لیکس هیچ دفتر کاری ندارد، هیچ کارمند حقوق بگیری هم ندارد. محل کار آن «همه جا» مکتوب شده است. این سایت برای شفافیت کامل فعالیت میکند. شعار آن این است «ما دولتها را باز میکنیم».

ویکی لیکس هزاران سند را تاکنون فاش کرده است که بخش عظیمی از آن اخیراً در مورد جنگها بوده است. اکنون نیز هزاران نسخه سند جنگی را از حملات بمبهای کنار جاده یی گرفته، تا کشتار غیرنظامیان بوده و تصویری شفاف از جنگی که به هیچوجه بر وفق مراد نیست، داده است. و او را به این نقطه رسانده که چنین اظهارات شجاعانه یی بکند. آسانج می گوید مردم باید بدانند که ویکی لیکس ثابت کرده قابل اعتمادترین منبع خبری موجود است. زیرا ما تنها مطالب اصلی را با بررسیهای دقیق افشا می کنیم.

سی.ان.ان می نویسد ویکی لیکس صدها داوطلب در میان روزنامه نگاران، متخصصین امنیت کامپیوتر و غیره دارد که با آن همکاری می کنند تا اطمینان حاصل کنند که اسناد تدقیق شود.

ویکی لیکس با شکایات زیادی رو به رو بوده، ولی هیچکدام به واقعی بودن و مستند بودن اسناد آن تردید نداشته اند.

ویکی لیکس اطلاعات خود را از کجا میگیرد؟ پاسخی وجود ندارد. آسانج و دیگران یک سیستم برای خبرچینها ایجاد کردهاند تا اطلاعات خود را بدون بردن نام و به طریق کد شده افشا کنند که به این وسیله اطلاعات خبرچین را از همه خصوصاً خود ویکی لیکس مخفی نگه می دارد.

پیش از این واشنگتن اعلام کرده بود با نیروهای پنتاگن سعی دارد جلوی ویکی لیکس در ادامه افشای اسناد محرمانه را بگیرد اما موفق به جلوگیری از انتشار اسناد نشده است. انتشار اسناد محرمانه مخالفت و نگرانی کشورهای غربی را نیز برانگیخته است اما ویکی لیکس به کار خود در انتشار اسناد محرمانه ادامه می دهد.